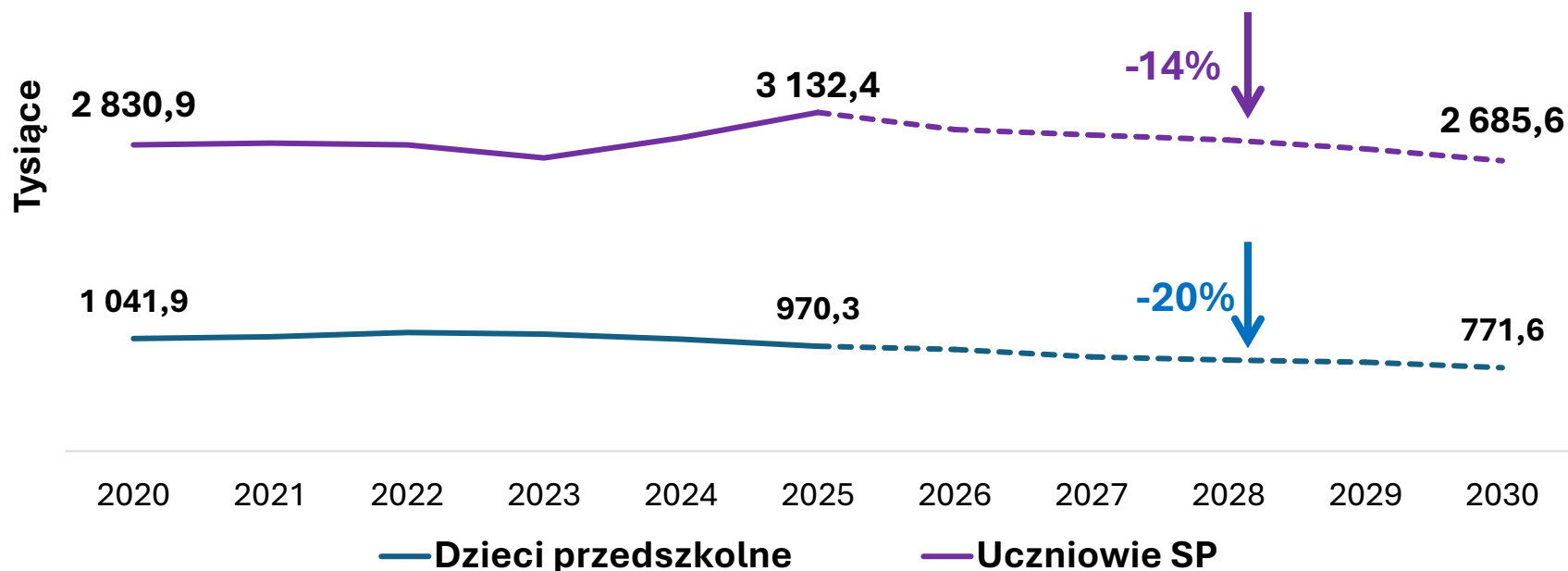

Jak ograniczyć lukę finansową w oświacie?

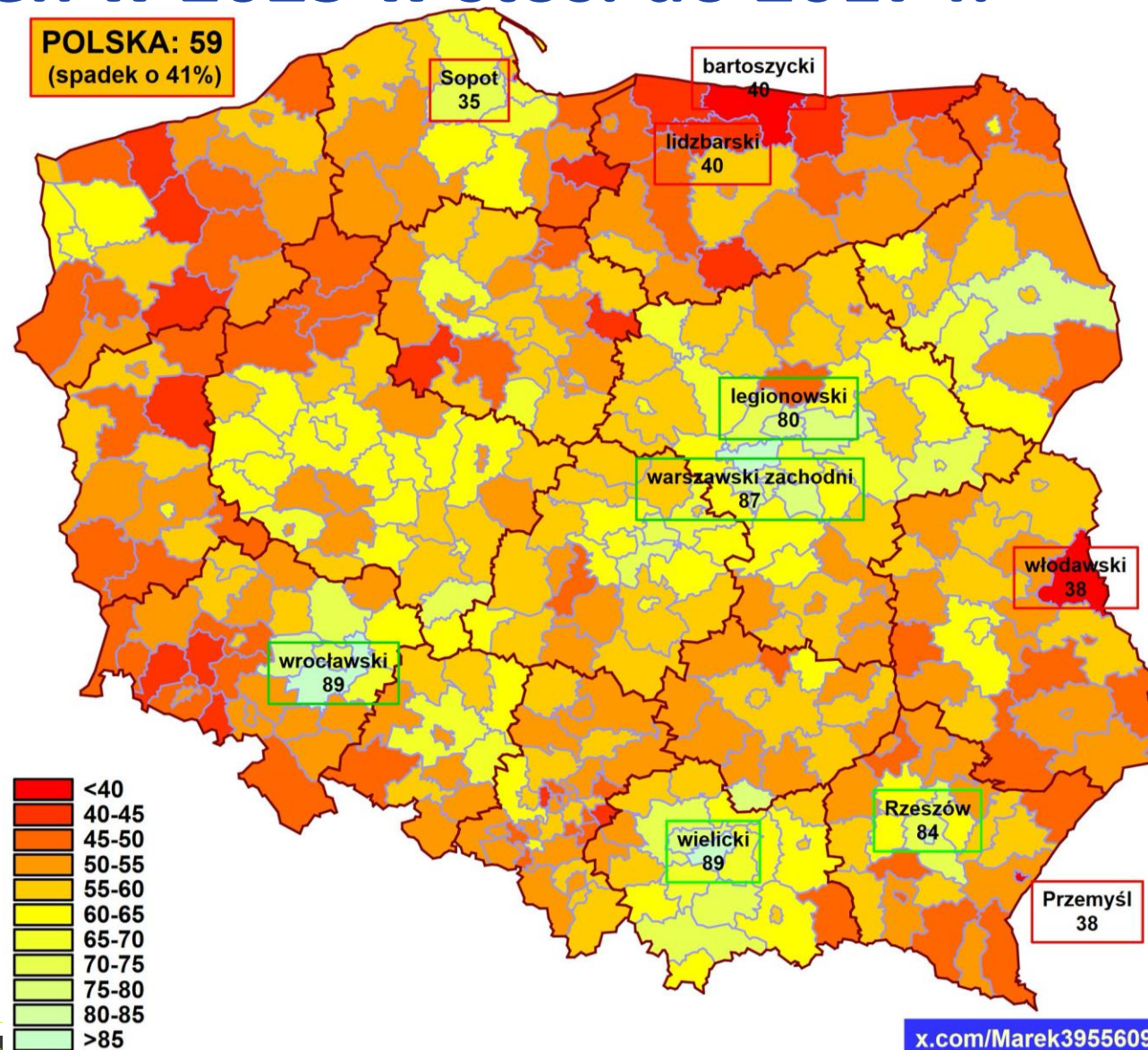
Mariusz Gołaszewski – Prezes Zarządu Aesco

Liczba uczniów SP i dzieci przedszkolnych

Wzrost w latach 2024-2025 wynika ze zamiany „połowicznego” rocznika absolwentów klas VIII na „pełny” rocznik rekrutowany do klas I (z uwagi na zmiany w obowiązku szkolnym dla 6-latków przed laty) oraz kumulacji roczników z okresu wyższej dzietności (2010-2012)

Liczba urodzeń w 2025 w stos. do 2017 r.

x.com/Marek39556099

Źródło danych: [https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stand-i-struktura-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-w-2025-r-stand-w-dniu-31-grudnia,6,40.html](https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-w-2025-r-stand-w-dniu-31-grudnia,6,40.html)

PRACUJEMY DLA SAMORZĄDÓW OD 15 LAT

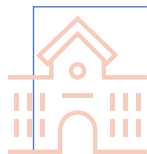

- **Finanse Audyty Inwestycje** dla JST
- Od **2011** pracujemy z **lokalnymi liderami**, żeby mogli działać jak **najskuteczniej**, budując **lepszą przyszłość** swojego miasta czy gminy
- Robimy to poprzez wsparcie w zarządzaniu **kosztami oświaty**, **pozyskiwanie finansowania na inwestycje**, doradzanie w sprawach **finansów i zadłużenia** oraz **szkolenia i audyty**

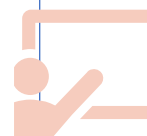
Czy u mnie da się coś oszczędzić?

Główne założenia prac audytorsko-diagnostycznych

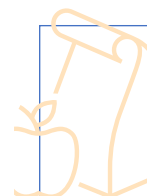
**Nie proponujemy
zamykania szkół**

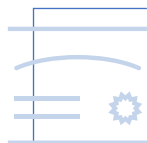
**Prowadzimy dialog z
dyrektorami**

**Analizujemy arkusze
organizacyjne wszystkich
szkół i przedszkoli**

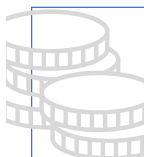
**Analizujemy koszty
administracyjne**

**Szczególną uwagę
zwracamy na kształcenie
specjalne**

**Proponujemy rozwiązania
możliwe do wprowadzenia
(zgodne z prawem)**

**Rozwiązania przeliczamy na
pieniądze**

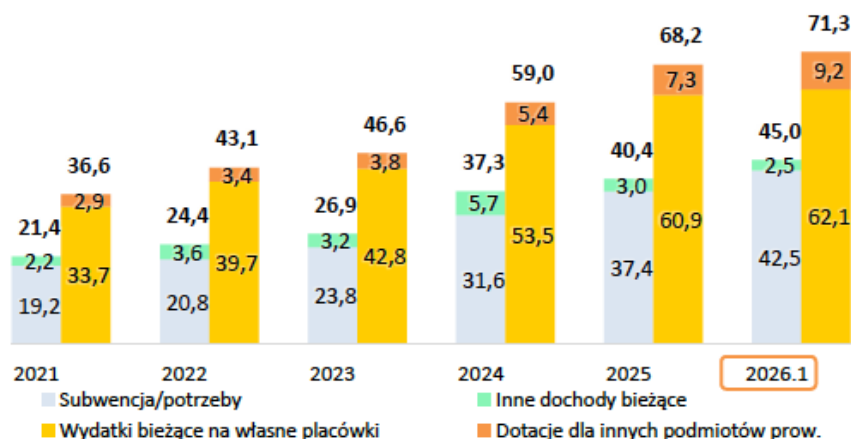
Analiza finansowa oświaty w Gminie Strzegom

Strzegom, gm. miejsko-wiejska, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie; 8+1 szkoła podstawowa

Analiza efektywności wydatków na oświatę na tle grupy porównawczej 10 podobnych gm. miejsko-wiejskich z woj. dolnośląskiego: Jelcz-Laskowice, Miękinia, Oborniki Śląskie, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Ząbkowice Śląskie

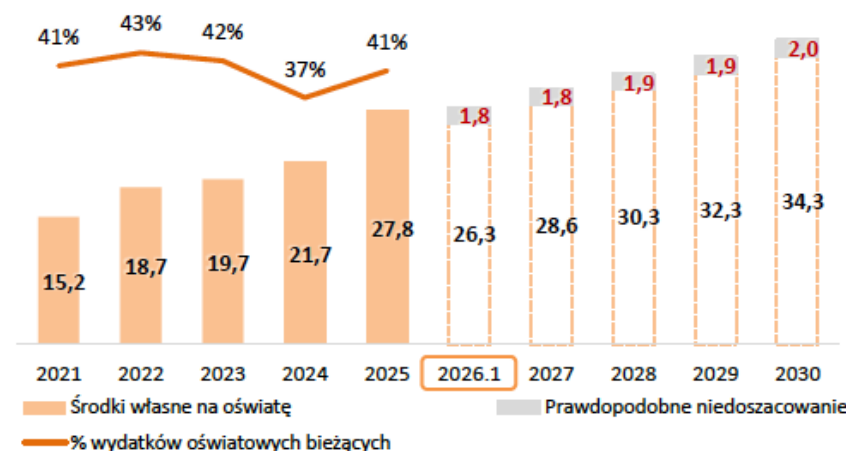
1. Bieżące dochody i wydatki na oświatę

w mln zł

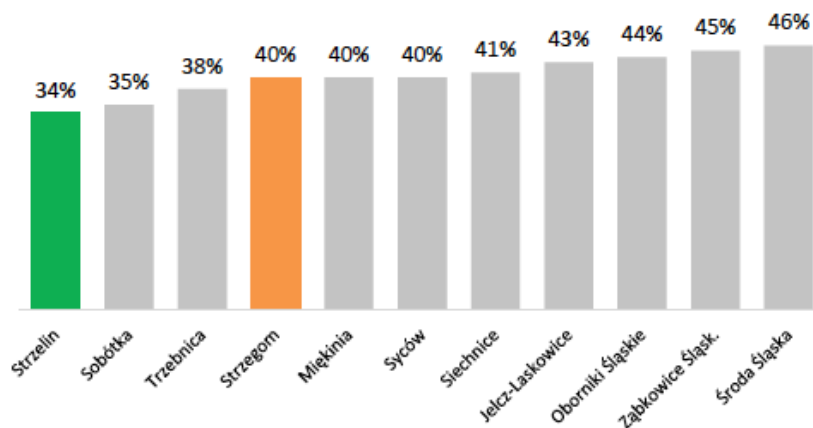
2. Zaangażowanie środków własnych

w mln zł oraz jako procentowa część wydatków do pokrycia

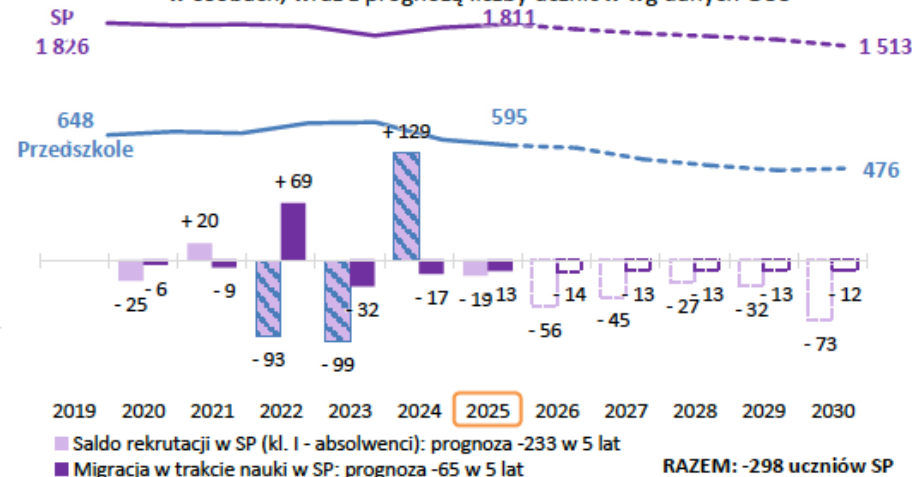
3. Zaangażowanie środków własnych na tle grupy

jako procentowa część wydatków do pokrycia w latach 2023-2025

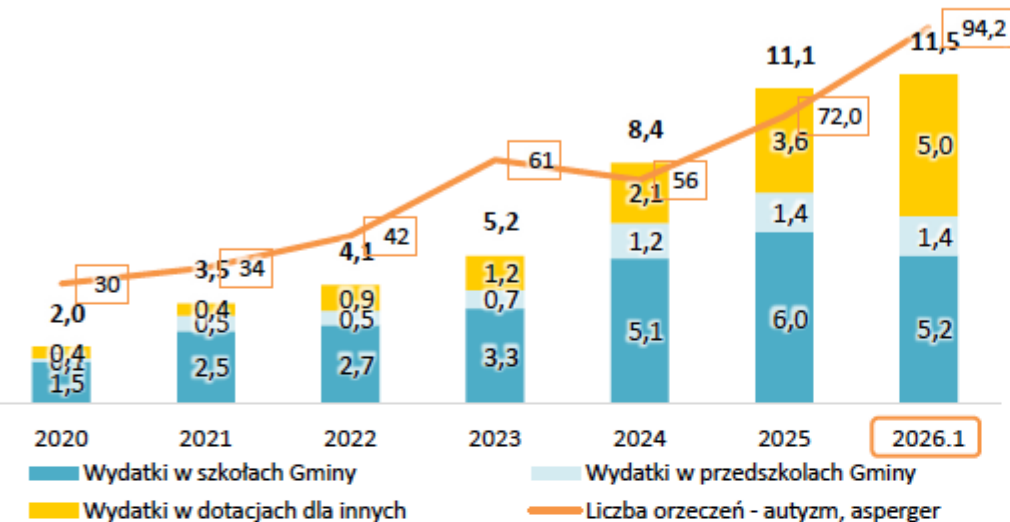
4. Liczba uczniów SP wraz z diagnozą jej zmiany

w osobach, wraz z prognozą liczby uczniów wg danych GUS

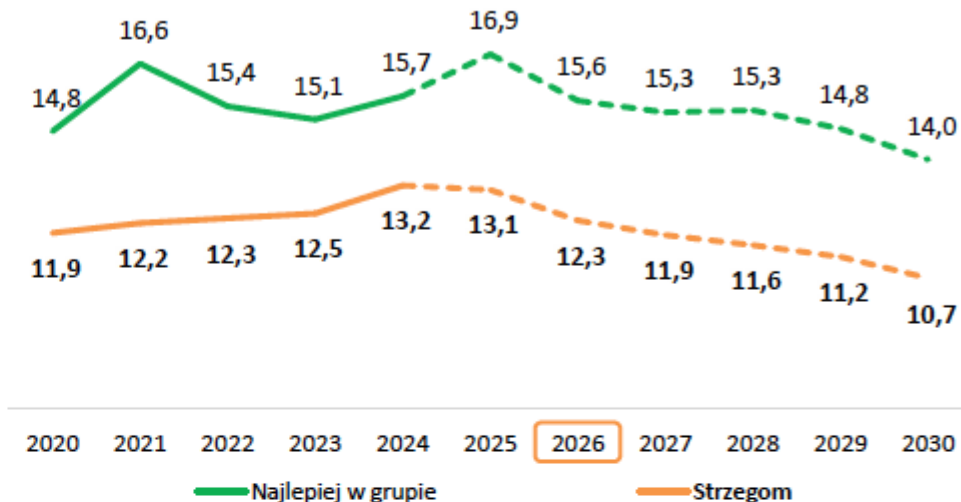
5. Wydatki na kształcenie specjalne

w mln zł, wydatki wg wybranych rozdziałów budż., orzeczenia wg metryczek

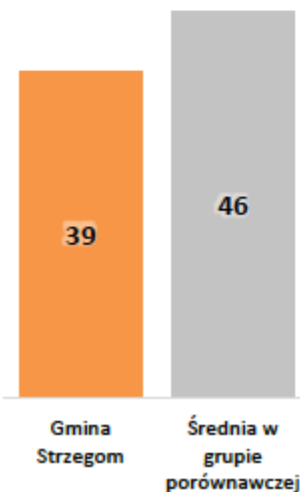

6. Liczba uczniów SP na 1 etat nauczania przedmiotu

w osobach, wszystkie SP na terenie, etaty od 2025 szacowane, więcej = lepiej

7. Wyniki uczniów

w centylach
wg testów 8-klasisty 2025

Przegląd szkół podstawowych Gminy Strzegom

Rok szkolny 2025/2026

	Ogółem		1 klasa		Mediana egz. 8-kl.	
	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Matem.	J. polski
RAZEM 8 SP	1 731	101	198	12		
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. MIKO... W STRZEGOMIU	540	24	45	2	33%	58%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. KORN... W STRZEGOMIU	407	18	51	2	27%	62%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 IM. HENR... W STRZEGOMIU	294	15	35	2	39%	60%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANUSZA K... W JAROSZOWIE	179	12	26	2	17%	56%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA... W GOCZAŁKOWIE	86	8	15	1	bd.	bd.
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA I... W KOSTRZY	85	8	10	1	37%	59%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA BRZ... W STANOWICACH	72	8	11	1	52%	79%
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ADAMA MICK... W OLSZANACH	68	8	5	1	55%	66%

Czy da się obniżyć wydatki na oświatę?

Wartość **rocznych oszczędności** wskazanych w ramach prac audytorsko-diagnostycznych oraz jako **% wydatków bieżących na oświatę**:

- Gm. wiejska, woj. łódzkie – **2 790 000 zł oszczędności**, tj. **11% wydatków**.
- Gm. miejska, woj. podkarpackie – **7 200 000 zł oszczędności**, tj. **10% wydatków**.
- Gm. miejsko-wiejska, woj. podkarpackie – **4 500 000 zł oszczędności**, tj. **11% wydatków**.
- Gm. wiejska, woj. mazowieckie - **1 500 000 zł oszczędności**, tj. **15% wydatków**.
- Gm. wiejska, woj. podlaskie - **800 000 zł oszczędności**, tj. **12% wydatków**.
- Gm. miejsko-wiejska, woj. dolnośląskie - **4 500 000 zł oszczędności**, tj. **12% wydatków**.
- Gm. miejska, woj. śląskie - **9 000 000 zł oszczędności**, tj. **16% wydatków**.
- Powiat, woj. mazowieckie - **1 600 000 zł oszczędności**, tj. **14% wydatków**.

Łączenie szkół w zespoły - szansa na twarde oszczędności bez konfliktów społecznych

Nowelizacja ustawy Prawo oświatowe (od 25.04.2026)

Gminna oświata - przykład z życia

Szkoła podstawowa	Liczba uczniów
Szkoła A	150
Szkoła B	130
Szkoła C	90
RAZEM	370

Gminna oświata - przykład z życia

Szkoła podstawowa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Szkoła A	150	10
Szkoła B	130	8
Szkoła C	90	8
RAZEM	370	26

Gminna oświata - przykład z życia

Szkoła podstawowa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnio uczniów w oddziale
Szkoła A	150	10	15
Szkoła B	130	8	16
Szkoła C	90	8	11
RAZEM	370	26	14

Gminna oświata - przykład z życia

Szkoła podstawowa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnio uczniów w oddziale	Koszt oddziału
Szkoła A	150	10	15	≈ 400 000 złotych
Szkoła B	130	8	16	
Szkoła C	90	8	11	
RAZEM	370	26	14	

Gdyby to była jedna szkoła:

11 oddziałów mniej ($370/25 = 15$ oddziałów)

Każda szkoła to osobny pracodawca

Godziny pedagogiczne:

- Etaty częściowe nauczycieli przy małych szkołach,
- Efekt: brak godzin nadwymiarowych,
- Minima zatrudnienia specjalistów.

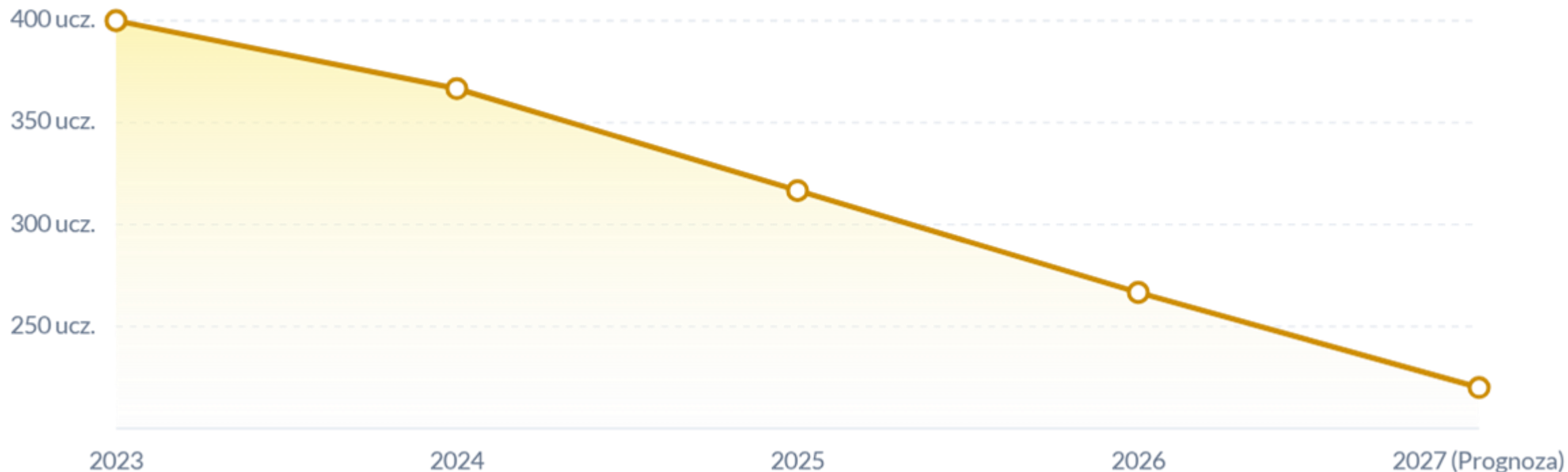
Obsługa i administracja:

- W każdej szkole dyrekcja,
- Etaty organizacyjne i obsługowe często na część etatu

Skutki:

- Gmina dopłaca do godzin w pensum (**dodatki**) oraz za godziny, których nie wykonała (**14-stki**)
- **brak stabilności** – budżetu i osób zatrudnionych w oświacie

Demografia w gminie (- 30%)

- Klasy I po 2-5 uczniów w najmniejszych szkołach
- **Spadnie finansowanie** (mechanizm „na ucznia”)
- **Drastyczny wzrost kosztu na ucznia**

Co dalej?

Aesco

aesco.pl

Co dalej?

Oszczędności
w budżecie oświaty
NIE BIORĄ SIĘ
z zakręconego kranu

Aesco

aesco.pl

Nowe zasady od 25.04.2026 – zespoły i szkoły filialne

- ✓ **Uproszczono tworzenie szkół filialnych podporządkowanych tzw. "szkole-matce".** Może być ich teraz więcej niż dwie (dotychczasowy limit).
- ✓ Gmina może lepiej planować organizację, tworząc np. szkołę główną dla starszych klas (7-8) z najlepszą kadrą przygotowującą do egzaminów, oraz mniejsze szkoły filialne dla młodszych dzieci (np. klasy 1-3, 1-4 czy 1-6).

Co to oznacza?

- Nieformalny powrót do modelu z gimnazjum
- **JEDEN PRACODAWCA**

Wszyscy są zadowoleni

Przykład – oszczędności – PEDAGODZY

Liczba oddziałów przekłada się na liczbę godzin pedagogicznych

Nauczyciele	Liczba oddziałów BYŁO
Szkoła A	10
Szkoła B (I-III)	8
Szkoła C (I-III)	8
RAZEM	26

Przykład – oszczędności – PEDAGODZY

Liczba oddziałów przekłada się na liczbę godzin pedagogicznych

Nauczyciele	Liczba oddziałów BYŁO	Liczba oddziałów W ZESPOLE SZKÓŁ
Szkoła A	10	10
Szkoła B (I-III)	8	3
Szkoła C (I-III)	8	3
RAZEM	26	16

Przykład – oszczędności – PEDAGODZY

Liczba oddziałów przekłada się na liczbę godzin pedagogicznych

Nauczyciele	Liczba oddziałów BYŁO	Liczba oddziałów W ZESPOLE SZKÓŁ	Mniej o	Oszczędność
Szkoła A	10	10	10 oddziałów po 400 tys. zł	4 000 000 zł mniej
Szkoła B (I-III)	8	3		
Szkoła C (I-III)	8	3		
RAZEM	26	16		

Przykład – oszczędności – SPECJALIŚCI

Specjaliści	Wymagane etaty BYŁO
Szkoła A	1,5
Szkoła B (I-III)	1,5
Szkoła C (I-III)	1
RAZEM minimum	4,5

Przykład – oszczędności – SPECJALIŚCI

Specjaliści	Wymagane etaty BYŁO	Wymagane etaty W ZESPOLE SZKÓŁ
Szkoła A	1,5	1,9 etatu (1,5 za pierwsze 101 dzieci + 0,2 za każde dodatkowe 100)
Szkoła B (I-III)	1,5	
Szkoła C (I-III)	1	
RAZEM minimum	4,5	

Przykład – oszczędności – SPECJALIŚCI

Specjaliści	Wymagane etaty BYŁO	Wymagane etaty W ZESPOLE SZKÓŁ	Mniej o	Oszczędność
Szkoła A	1,5	1,9 etatu		360 000 zł mniej
Szkoła B (I-III)	1,5	(1,5 za pierwsze	2,6 etatu	
Szkoła C (I-III)	1	101 dzieci + 0,2 za	po 140 tys. zł	
RAZEM minimum	4,5	każde dodatkowe 100)		

Dodatkowe oszczędności dla godzin pedagogicznych:

- Tańsze godziny ponadwymiarowe (brak dodatków)
- Brak czternastek (JDU)

Razem: **4 360 000 zł +**

Przykład – oszczędności – centralizacja OiA

Stanowiska dla szkół	Etaty BYŁO	Etaty W ZESPOLE SZKÓŁ	Koszt etatu	Oszczędność
Dyrektor	1*3 = 3	2 (później 1)	150 000 zł	* 2 = 300 000 zł
Konserwator	1*3 = 3	1	75 000 zł	* 2 = 150 000 zł
...	...	...	...	...
RAZEM	6+	3+		450 000 zł+

+ wspólne zamówienia

**REALNIE:
ponad 5 MILIONÓW ZŁOTYCH**

Razem: 4 810 000 zł +

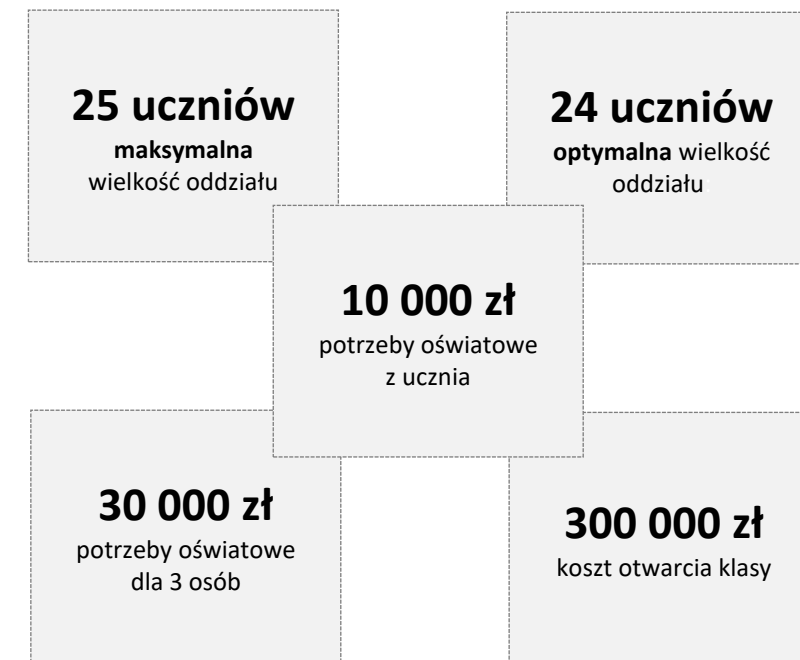
Gdzie szukać oszczędności?

Analiza arkuszy organizacyjnych

Planowanie klas 1.	Podziały na grupy (wf, języki, religia...)	Możliwe łączenia międzyoddziałowe	Nauczyciele współorganizujący i pomoce nauczyciela
Godziny specjalistów: PPP i rewalidacja	Wakaty nauczycielskie	Przydziały godzin nauczycielom	Uzupełnianie etatów i JDU
Godziny świetlicy	Godziny biblioteki	Planowanie grup przedszkolnych	SIO

Rekrutacja do klas 1.

Wskaźnik	Klasa 1	Ogółem
Uczniowie razem	53	557
Oddziały	3	26
Uczniowie na oddział	17,7	21,4
Uczniowie z <i>obwodu</i> szkoły	40	
Uczniowie <i>spoza</i> obwodu	13	

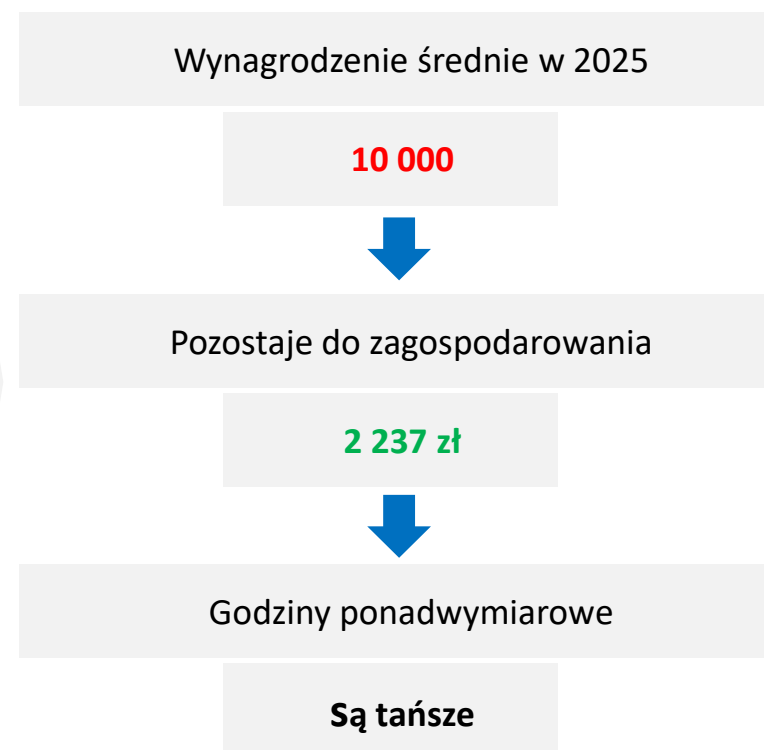
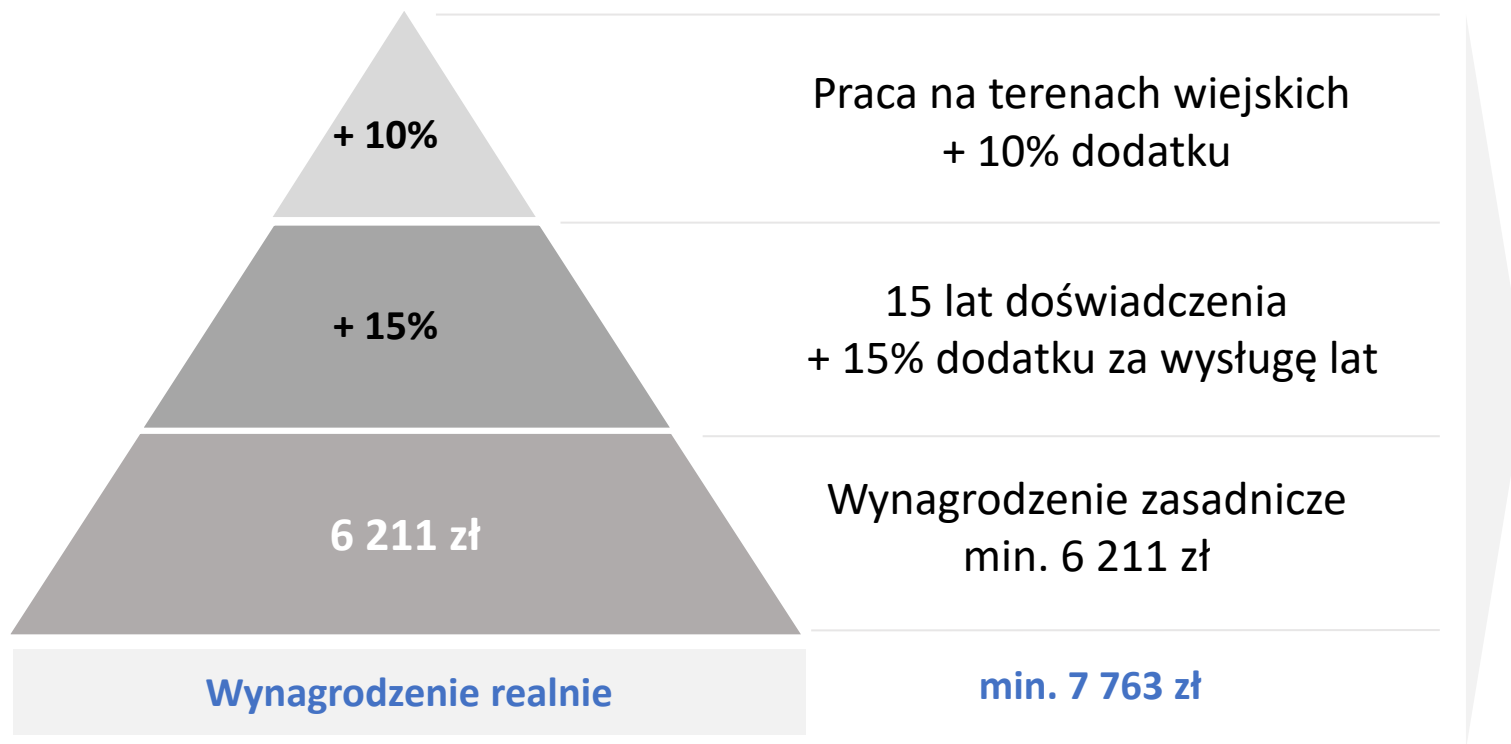

Gmina dopłaca 270 tys. zł tylko do klas pierwszych przez przyjęcie 3 uczniów spoza obwodu!

8 lat - ponad 2 mln zł dopłat!!!

Etaty nauczycielskie i JDU

czyli brak „czternastek” na przykładzie nauczyciela dyplomowanego

Optymalna średnia etatyzacja to 23-24/18 = ok. 1,3 etatu.

Weryfikacja orzeczeń - przykład

W trakcie roku rodzic przynosi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka z Aspergerem.

Szkoła dokonuje Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU), przygotowuje IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny) i w ramach IPETu przyznaje godziny.

W ramach aneksu Dyrektor proponuje:

- 25 godzin nauczyciela współorganizującego proces kształcenia - kosztuje 150 tys. zł
- 2 godziny rewalidacji - kosztuje 12 tys. zł
- utworzenie nowej grupy zajęć dydaktyczno-wyrównawczych - 2h - 12 tys. zł

SUMA kosztów aneksu - 174 tys. zł

Szkoła otrzyma wzrost zadań - **dochód na ucznia tego 90 tys. zł. Decyzja o podpisaniu aneksu skutkuje deficytem na 84 tys. zł**

Ekspert oświatowy proponuje:

- 10 godzin pomocy nauczyciela - koszt 40 tys. zł
- 5 h godzin nauczyciela współorganizującego – koszt 30 tys. zł
- 2 godziny rewalidacji - zrealizuje pedagog specjalny, który ma wolne godziny - koszt 0 zł
- 2 godziny ZDW z inną grupą - koszt na ucznia ok. 6 tys. zł

SUMA kosztów aneksu 76 tys. zł

Podpisanie aneksu: + 14 tys. zł

Wdrożenie zmian i bieżący nadzór – EduMentor365

Działania okresowe

Wytyczne do arkusza organizacji

Weryfikacja projektów arkuszy

Analiza danych SIO

Wsparcie procesu rekrutacji

Weryfikacja arkusza wrześniowego

Budżet na kolejny rok

Oferujemy kompleksowe **wsparcie władz samorządu w podejmowaniu decyzji w zakresie efektywnego zarządzania organizacją i finansami jednostek oświatowych.**

Jest to współpraca stała i całoroczna. Najważniejszym elementem jest ciągłe doradztwo w kontekście weryfikacji aneksów do arkuszy organizacji. Pozostały, kompleksowy zakres wsparcia władz samorządu zależy od danego etapu roku szkolnego i budżetowego.

Weryfikacja aneksów do arkuszy

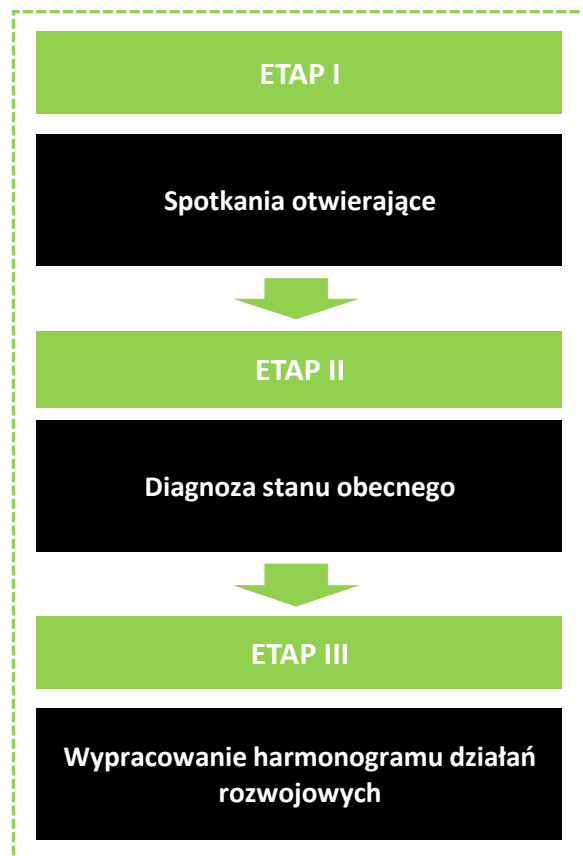
Doradztwo odbywa się w formie konsultacji z ekspertem. Czas pracy naszego dedykowanego zespołu ekspertów oświatowych obejmuje:

- **kontakt bezpośredni** z Państwem – przeciętnie 1 godzina tygodniowo – kontakty w formie telefonicznej, mailowej, wideokonferencji,
- **przeprowadzanie analiz i przygotowanie materiałów** dla Państwa.

Rzeczywista częstotliwość kontaktów zależy od okresu roku i wynikającego z niego zakresu niezbędnego wsparcia, co uwidaczniają bloki schematu po lewej stronie.

W ramach prac:

- wykonujemy głęboką, kompleksową **analizę indywidualnej sytuacji oświaty** w danym samorządzie,
 - wskazujemy pełen **zakres możliwych rozwiązań oszczędnościowych**, które są **zgodne z prawem i możliwe do zastosowania** w obowiązujących przepisach,
 - analizujemy **arkusze organizacyjne, przydziały godzin** nauczycielom, działanie **światlicy**, specjalistów, stołówek i całego pozostałego personelu **obsługi i administracji**.
-
- Dając zalecenia wskazujemy jak i **w jakim terminie** najlepiej tego dokonać (**harmonogram działań**).
 - Spotykamy się **w gronie dyrektorów i władz gminy i pomagamy wypracować konsensus**.
 - Nasze zalecenia nie mają charakteru jedynie finansowego (typu obniżyć wydatki na kredę o X zł, albo zwolnić 3 nauczycieli od polskiego), a są propozycją rozwiązań dla kolejnych lat szkolnych i budżetowych - **jak konstruować arkusze organizacyjne, by interesy uczniów były zabezpieczone a jednocześnie gmina mogła wypełnić swoje zadania z budżetu, którym dysponuje**.

Czynnikiem sukcesu są:

- **Zaangażowanie dyrektorów** w przeprowadzenie analiz i określenie nowych zasad zarządzania oświatą i jej kosztami;
- Obiektywna diagnoza stanu obecnego, **zaproponowanie rekomendacji** opartych na przepisach prawa i uzgodnienie ich z zainteresowanymi;
- Opracowanie klarownego **harmonogramu działań rozwojowych**.

Wdrożenie rekomendacji i wniosków organizacyjnych, przy Państwa autonomicznej decyzji, **przełoży się na jakość zorganizowania oświaty w najbliższych latach** oraz wpłynie na wynik finansowy budżetu.

Dziękuję za uwagę!

Mariusz Gołaszewski

mariusz.golaszewski@aesco.com.pl

Finanse | Audyty | Inwestycje

aesco.pl